

Dziesmu svētki un Ventspils

Koru kustības un kordziedāšanas tradīcijas Ventspilī ir senas. Pirmo kori 1870. gadā nodibina Ventspils Latviešu biedrība. Tā kordirigents ir skolotājs un baznīcas ērģelnieks Indriķis Sproģis. Drīz dibināti vairāki citi kori, ko pilsētā sauc to diriģentu vārdos – Zīles, Tendera un Pāžes koris. Jau pirmie Ventspils kori uzstādījuši augstu latiņu, un izpildījuši latviešu komponistu Melngaiļa, Vītola, Dārziņa dziesmas. Dārziņa “Lauztās priedes” Ventspilī bijusi īpaši iemīļota dziesma jaunatnes vidū.

Izkoptā koru muzicēšanas tradīcija starpkaru periodā kļūst plašāka. Dibinās jauni kori, un daudzskaitlīgi ir arī pilsētas izglītības iestāžu kori. Vairākus no tiem vada tolaik pazīstamais komponists un pedagogs Artūrs Silis. Pilsētā regulāri notiek koru mūzikas koncerti, kuros atskaņota gan latviešu oriģinālmūzika, gan klasiskās mūzikas skaņdarbi.

Arī padomju gados Ventspilī darbojas vairāki visā Latvijā zināmi kori, Tautas kolektīvi, piemēram, “Līvzeme”, “Kaiva”, kurus vada kordirigenti Elvīra Salmiņa, Dzidra Kļaviņa, Andra Rebhūna vadītais vīru koris “Zītars”.

Arī Dziesmu svētkos – koru karos – ventspilnieki piedalījušies kopš pirmsākumiem. Minēts, ka 1888. gada III Dziesmu svētkos piedalījies*Ventenieku vīru koris* diriģenta Jāņa Grīnberga vadībā, 26 vīru sastāvā.. Turpmāk ventspilnieku kori piedalījušies visos latviešu Dziesmu svētkos, un allaž vairāki no tiem dažādos preses izdevumos minēti starp godalgotiem.

Ventspilī par pirmajiem Dziesmu svētkiem varam uzskatīt 1910. gada augustā sarīkoto Dziesmu dienu V Dziesmu svētku atskaņai. Pirmie Ventspils un apkārtnes Dziesmu svētki notiek 1924. gada augustā. Turpmāk plaši un ļaudis vienojoši kora mūzikas pasākumi – Dziesmu svētki, dziesmu dienas, koru salidojumi – notiek regulāri, gandrīz katru gadu. Daži piemēri:

1929. gada 4. augusts – Ventspils Dziesmu svētki

1932. gada 29. maijs – Ventspils apriņķa dziesmu diena Piltenē

1832. gada 28. augusts – Ventspils un apkārtnes II dziesmu svētki

1933. gada 13. augusts – Dziesmu diena Ventspils baptistu baznīcā

1934. gada 23. jūnijs -Lībiešu dziesmu diena Mazirbē

1937. gada 1. augusts – Pirmie Ventspils novada dziesmu svētki Popē

Dziesmu svētku tradīcija Ventspilī un novadā saglabājusies arī padomju okupācijas laikos, piemēram:

1948. gada 11. jūnijs – Pirmie padomju Ventspils un apriņķa dziesmu svētki

1957. gada 20. jūlijs – Ventspils rajona pašdarbības kolektīvu festivāls Popē

1967. gada 3. jūlijs – Tautas koru salidojums Ventspilī

1968. gada 2. jūlijs – Jaunatnes Dziesmu un deju svētki Ventspilī

Jau Atmodas laikā – 1990. gada augustā Ventspilī notiek Starptautiskais koru festivāls “Ventspils – 90”.

Jāatceras kādreiz tieši Ventspilī rīkotie pilsētas skolu koru svētki – “Dziesmu kamanas”, notikuši 20 gadus: no 1965. līdz 1985. gadam. Katrs gads bija veltīts kādam komponistam, un svētku noslēgums bija komponista autorvakars. Pārsvarā bija tieši latviešu komponistu autorkoncertu: J. Ozoliņš, J. Kaijaks, A. Žilinskis, A. Kalniņš, G. Ramans, O. Grāvītis, I. Kalniņš u.c. Ventspilij raksturīgo laika apstākļu dēļ tikai diviem bija izdevība izvizināties kamanās.

Padomju gados plašā un daudzskaitlīgā ventspilnieku līdzdalība koru dziedāšanā bija tas veids, kā varēja distancēties no oficiālās ideoloģijas un propagandas un dziedāt pārsvarā tomēr latviešu dziesmas. Lai atceramies kaut vai neviennozīmīgi uztveramās “Lauztās priedes”.

Kordziedāšana Ventspilī ir dzīva, pēdējās desmitgadēs dibinājušies jauni kolektīvi, vairāki guvuši starptautisku atzinību, un piedalījušies un plūkuši laurus visos latviešu Dziesmu svētkos. Ir mainījušies laiki, mainās svētku repertuārs, dziedātāju un diriģentu paaudzes, bet, kā mēs dziedam Dziesmu svētkos:*Mūžu mūžos būs dziesma* (Valters Kaminskis/Imants Ziedonis).